

III. Propozycja rocznego rozkładu materiału z planem wynikowym

W osiągnięciach ponadpodstawowych zawarte są osiągnięcia podstawowe.

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
Rozdział I. Narodziny epoki nowożytnej – koniec wieku XV i wiek XVI					
1. Narodziny humanizmu i renesans	2	a) N. Machiavelli, T. Morus, M. Kopernik, J. Guttenberg, Erazm z Rotterdamu c) humanizm, renesans, utopia, mecenat, teocentryzm, antropocentryzm; związki między starożytnością a humanizmem, poglądy humanistów, zmiany społeczno-gospodarcze przełomu XV i XVI w.	Zna: osoby, pojęcia. Rozumie: na czym polegały związki między starożytnością a humanizmem; zmiany społeczno-gospodarcze przełomu XV i XVI w. Potrafi: wyjaśnić poglądy humanistów, omówić zmiany społeczno-gospodarcze przełomu XV i XVI w., wymienić twórców i ich dzieła, postawić się mapą.	– wskazuje na związki między idealami głoszonymi przez twórców starożytnych a humanistami – wykorzystuje tekst źródłowy do analizy zagadnień	a) wykład ilustrowany fragm. <i>Utopii</i> , <i>Księcia</i> ; ilustracjami; praca z tekstem źródłowym – wspólnym frontem b) podręcznik, albumy, mapa Europy, zeszyt ćwiczeń
2. Wielcy artyści renesansu	2	a) Michał Anioł, Leonardo da Vinci, Rafael Santi, A. Dürer, H. Bosch, P. Bruegel c) styl renesansowy, arcydzieła malarstwa, rzeźby, architektury	Zna: główne założenia kultury renesansu, zna artystów – malarzy, rzeźbiarzy, architektów i ich dzieła. Rozumie: znaczenie hasła „Człowiekiem jestem i nic, co ludzkie, nie jest mi obce”. Potrafi: rozpoznać styl renesansowy i go opisać.	– rozumie przesłanie renesansu – wyjaśnia, na czym polegała oryginalność sztuki niemieckiego renesansu	a) rozmowa naucząca, praca z podręcznikiem b) ilustracje, foliogramy, mapa, zeszyt ćwiczeń, podręcznik, tekst źródłowy

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągnięcia celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
3. Wielkie odkrycia geograficzne	2	a) Henryk Żeglarz, Vasco da Gama, K. Kolumb, A. Vespucci, F. Cortez, F. Pizarro, F. Magellan, J. Cabot b) 1488, 1492, 1498, 1519–1522 c) przyczyny i skutki odkryć geograficznych, kolonizacja, kolonie, Ameryka Łacińska, Metyści, Mulaści, Indianie	Zna: nazwiska podróżników, odkryte lądy, jedną z cesur czasowych wydzielających średniowiecze. Rozumie: znaczenie odkryć. Potrafi: wyjaśnić przyczyny i skutki odkryć geograficznych, posługiwać się pojęciami, lokalizuje na mapie i na osi czasu.	– wymienia i lokalizuje na mapie szlaki i żeglary w kolejności odkryć i wypraw – potrafi omówić przyczyny i skutki wypraw	a) pogadanka, projekcja fragm. filmu <i>Kolumb odkrywca</i> b) podręcznik, mapa, ilustracje, film z 1992 r. w reż. J. Olana, zeszyt ćwiczeń
4. Początki reformacji	1	a) Savonarola, J. Hus, M. Luter, U. Zwillingi b) 1517 c) przyczyny reformacji, przemiany światopoglądowe, bulla, nepotyzm, symonia, ekskomunika, celibat, odpusty, baniacja	Zna: daty, osoby, pojęcia, religijne, społeczne i polityczne przyczyny reformacji. Rozumie: istotę przemian światopoglądowych. Potrafi: posługiwać się pojęciami, lokalizuje na mapie kraje, w których szczyła się reformacja, wyjaśnia przyczyny reformacji.	– omawia przemiany światopoglądowe w społeczeństwie chrześcijańskim	a) pogadanka, praca z tekstem źródłowym, z podręcznikiem b) ilustracje, mapa, zeszyt ćwiczeń, podręcznik, tekst źródłowy
5. Wyznania reformowane	2	a) Jan Kalwin, Henryk VIII b) 1534, 1563 c) cechy charakterystyczne luteranizmu, kalwinizmu i anglikanizmu: predestynacja, zbory, protestanci, ewangelicy, anglikanie, pastorzy, zbory	Zna: daty, osoby, przyczyny; rozłamu w kościele katolickim. Rozumie: różnice wyznaniowe. Potrafi: wyjaśnić, czym różniły się nowe wyznania od wyznania katolickiego.	– wyjaśnia koncepcje religijne – omawia wyznanie luteranckie, kalwinizm i anglikanizm, wykorzystując tekst źródłowy	a) rozmowa nauząjąca, praca w grupach, praca z tekstem źródłowym b) mapa, podręcznik, tekst źródłowy, ilustracje, zeszyt ćwiczeń
6. Konflikty religijne i polityczne w Europie w XVI i XVII wieku	2	a) M. Serwet, Maria Tudor, Elżbieta I, Henryk Burbon, Wależiusze b) 1524–1525, 1555, 1572, 1581, 1598 c) rozwój reformacji i konflikty religijne, powstanie Niderlandów, hugenoci, baptyści, purytanie	Zna: rolę, jaką w szerzeniu reformacji odegrał Serwet, a także reformacyjny zwyczajstwa Kościoła anglikańskiego. Rozumie: konsekwencje wynikające z wprowadzenia reformacji.	– omawia konflikt między protestantami a katolikami w Cesarstwie Niemieckim, Francji i Anglii.	a) pogadanka, praca z tekstem źródłowym w grupach b) podręcznik, mapa, ilustracje.

						wykorzystując tekst źródłowy	tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń
7. Kontreformacja i reforma katolicka	2	a) I. Loyola, Giordano Bruno b) 1534, 1545–1563 c) reformy w Kościele katolickim, sobór trydencki, liturgia katolicka, kontreformacja, herezja, inkwizycja, <i>Indeks ksiąg zakazanych</i> , jezuita	Potrąfi: wyjaśnić zasadę „czyj kraj tego religia”; lokalizować na mapie, posługiwać się pojęciami. Zna: daty, osoby. Rozumie: cele wprowadzanych reform; rolę zakonu jezuitów w obronie Kościoła katolickiego. Potrąfi: wymienić decyzje soboru trydenckiego; wyjaśnić, na czym polegała kontreformacja; posługiwać się pojęciami i mapą.			– ocenia i uzasadnia znaczenie reform w Kościele katolickim	a) rozmowa nauczająca, praca z tekstem źródłowym, praca z podręcznikiem b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, ilustracje, zeszyt ćwiczeń
8. Przemiany społeczne w Europie w XVI wieku	2	a) rozwój gospodarki, postęp w rolnictwie, przemiany społeczne, dualizm gospodarczy, trójpolówka, koło wodne, rewolucja cen, popyt, kredyt, bank, weksel, giełda, system nakładczy, manufaktura	Zna: przyczyny postępu w rolnictwie, zastosowanie kofa wodnego, trójpolówki. Rozumie: co to jest rewolucja cen, system nakładczy. Potrąfi: wyjaśnić, na czym polegał dualizm, pojęcia, omówić postęp w rolnictwie i gospodarce.			– omawia przyczyny i konsekwencje rewolucji cen dla rozwoju gospodarczego Europy; przemiany społeczne zaistniałe w wyniku rozwoju gospodarczego	a) pogadanka, praca w grupach, praca z podręcznikiem b) podręcznik, ilustracje, mapa, zeszyt ćwiczeń
Rozdział II. Rzeczpospolita Złotego Wieku – XVI wiek							
1. Państwo polsko-litewskie w XVI wieku	2	a) Zygmunt Stary, Albrecht Hohenzollern, Władysław Jagiellończyk, cesarz Maksymilian, Stefan Batory b) 1519–1520, 1525, 1526, 1533, 1582 c) pozycja Polski nad Bałtykiem, polityka dynastyczna Jagiellonów, hołd pruski, sekularyzacja, lenno, unia personalna	Zna: daty, władców polskich i ich rolę w kształtowaniu pozycji kraju nad Bałtykiem. Rozumie: politykę dynastyczną Jagiellonów. Potrąfi: omówić pozycję Polski na mapie Europy, politykę dynastyczną Jagiellonów, posługiwać się mapą, wyjaśnić pojęcia, zinterpretować tekst źródłowy.			– ocenia znaczenie hołdu pruskiego dla zachowania pokoju na północy – omawia stosunki Polski z Rosją i Turcją w XVI w.	a) rozmowa nauczająca, praca z tekstem źródłowym b) podręcznik, mapa, <i>Poczet królów / książąt polskich</i> , tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
2. Gospodarka i społeczeństwo Rzeczypospolitej w XVI wieku	2	a) rozwój gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, ograniczenia praw mieszczan i chłopów, folwark, pańszczyzna, poddaństwo, patrycjat, pospólstwo, plebs, rada miejska, tawa miejska, taksy wojewodzińskie	Zna: przyczyny rozwoju gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej. Rozumie: na czym polegała gospodarka folwarczno-pańszczyźniana. Potrafi: wyjaśnić, w jaki sposób ograniczono prawa chłopów i mieszczan; posługiwać się pojęciami.	– ocenia wpływ rozwoju gospodarczego Polski na poziom życia ludności – porównuje rozwój gospodarczy Rzeczypospolitej z rozwojem Europy Zachodniej	a) pogadanka, praca w grupach zadaniowych b) podręcznik, ilustracje, mapa, zeszyt ćwiczeń
3. Demokracja szlachecka w Rzeczypospolitej	2	a) Kazimierz Jagiellończyk, Jan Olbracht, Aleksander, Zygmunt Stary, Zygmunt August b) 1454, 1493, 1505 c) ograniczenie władzy królewskiej i wzrost znaczenia szlachty, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, senat, sejmik, przywilej, poseł, senator, elekcja, nobilitacja, królewski czynny, ruch egzekucyjny	Zna: daty, władców polskich z dynastii Jagiellonów, najważniejsze przywileje szlacheckie z XV w., skład sejm walnego. Rozumie: założenia ruchu egzekucyjnego i jego znaczenie. Potrafi: wyjaśnić, na czym polegało ograniczenie władzy monarchy i wzrost znaczenia szlachty; posługiwać się pojęciami i interpretować tekst źródłowy.	– wyjaśnia rolę sejm walnego w państwie polskim – omawia znaczenie wybranych przywilejów dla ukształtowania się demokracji szlacheckiej	a) rozmowa naukująca, praca z tekstem źródłowym, metaplan, burza mózgów b) podręcznik, mapa „Polska i Litwa w XVI w.”, <i>Poczet królów i książąt polskich, Słownik języka polskiego</i>
4. Rzeczypospolita państwem bez stosów	1	a) J. Łaski, P. Skarga, St. Hozjusz; b) 1573, 1596 c) rozwój reformacji w Rzeczypospolitej; fenomen polskiej tolerancji religijnej; stosunek kościoła katolickiego do reformacji; judaizm, monofizytyzm, bracia czeszy, bracia polscy, arianie, konfederacja warszawska, unia brzeska, unia, kościół prawosławny	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: na czym polegał fenomen polskiej tolerancji religijnej. Potrafi: omówić stosunek Kościoła katolickiego do reformacji i przedstawić wyznania religijne na ziemiach polskich; lokalizuje na mapie.	– wyjaśnia przyczyny rozwoju reformacji w Rzeczypospolitej ze wskazaniem grup społecznych, które przyjęły kalwinizm i luteranizm – ocenia skutki kontroformacji na terenie Rzeczypospolitej	a) rozmowa naukująca, praca z podręcznikiem, z tekstem źródłowym, mapa b) podręcznik, mapa „Polska i Litwa w XVI w.”, <i>Poczet królów i książąt polskich</i> , tabela zadaniowa, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń

<p>5. Kultura renesansowa w Rzeczypospolitej</p>	2	<p>a) Zygmunt Stary, Bona, M. Rej, J. Kochanowski, A. F. Modrzewski, M. Kopernik b) rozwój kultury renesansowej w Rzeczypospolitej, twórcy polskiego renesansu; mecenasat, zabytki</p>	<p>Zna: twórców polskiego renesansu i ich dzieła. Rozumie: wpływ renesansu europejskiego na rozwój polskiej sztuki i kultury. Potrąfi: wyjaśnić, czym charakteryzował się styl renesansowy, czynniki, które wpłynęły na rozwój literatury w języku narodowym, posługuje się mapą.</p>	<p>– omawia najwspanialsze dzieła renesansowe w Polsce – omawia budowle renesansowe znajdujące się w jego najbliższej okolicy</p>	<p>a) pogadanka, projekcja wybranego fragm. filmu <i>Renesans w Polsce</i>, zwiędzanie obiektu renesansowego b) ilustracje, fragmenty filmu, wycieczka, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>6. Unia lubelska</p>	2	<p>a) Zygmunt II August b) 1569 c) przyczyny i skutki zawarcia unii lubelskiej, społeczeństwo Rzeczypospolitej, unia realna, unia personalna, inkorporacja</p>	<p>Zna: datę zawarcia unii lubelskiej, tereny włączone do Rzeczypospolitej, postać króla. Rozumie: czynniki, które zadecydowały o podpisaniu unii. Potrąfi: wyjaśnić okoliczności, które skłoniły magnatów polskich do zawarcia unii; wymienić narody i wyznania istniejące na terenie Rzeczypospolitej po zawarciu unii; lokalizować na mapie.</p>	<p>– omawia i analizuje konsekwencje zawarcia unii realnej dla Kolorony i Litwy, z wystąpieniem tekstu źródłowego</p>	<p>a) rozmowa nauczająca, praca z tekstem źródłowym, praca z mapą b) podręcznik, ilustracje, mapa, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>7. Rzeczypospolita za panowania pierwszych wladcow elekcyjnych</p>	2	<p>a) Henryk Walezy, Stefan Batory, Anna Jagiellonka, Jan Zamojski, Zygmunt III Waza b) 1572, 1573 c) sytuacja w Rzeczypospolitej po smierci Zygmunta Augusta, uzależnienie królów elekcyjnych od szlachty, czynniki decydujące o wyborze obco krajowców na wladcow Rzeczypospolitej; woli na elekcja, <i>pacta conventa</i>, artykuly henrykowski, plechota wybraniecka, rokosz Zebrzydowski</p>	<p>Zna: kolejnych wladcow elekcyjnych, datę pierwszej elekcji. Rozumie: role Jana Zamojskiego w kolejnych elekcjach, uzależnienie monarchow od szlachty. Potrąfi: wyjasnic, jakie czynniki zadecydowaly o wyborze Henryka Walezego, Stefana Batorego i Zygmunta III Wazy na królów Rzeczypospolitej; omowic reformy Stefana Batorego, poslugiwac sie mapą i pojeciami.</p>	<p>– omawia politykę wewnętrzną i zewnętrzną prowadzoną przez Stefana Batorego i Zygmunta III Wazę – ocenia stopień uzależnienia królów elekcyjnych od magnatów polskich, analizując teksty źródłowe</p>	<p>a) rozmowa nauczająca, wybrany fragment filmu <i>Królowa Margot</i> dotyczący przybycia polskich ambasadorów na dwór francuski b) podręcznik, mapa, film z 1994 r. w reż. P. Chéreau, ilustracje, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>Powtórzenie wiadomości z rozdziałów I i II</p>	1				
<p>Praca klasowa</p>	1				

Rozdział III. Europa i Polska w XVII i w pierwszej połowie XVIII wieku					
Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody b) formy c) środki dydaktyczne
1. Europa Zachodnia w XVII i w pierwszej połowie XVIII wieku	2	a) Ludwik XIII, Ludwik XIV, A. Richelieu, J. Mazarin, O. Cromwell, Karol I, Stuartowie b) lata 1618–1648 c) przyczyny i konsekwencje wojny trzydziestoletniej, narodziny monarchii absolutnej we Francji, monarchii parlamentarnej w Anglii; monarchia absolutna, monarchia konstytucyjno-parlamentarna, intencja, „Państwo to ja”, „Król Słońce”, lord protektor, władza absolutna	Zna: daty, władców Francji i Anglii, wydarzenia wojny trzydziestoletniej. Rozumie: rolę, jaką odegrali Richelieu, Mazarin, Cromwell. Potrafi: podać przyczyny i konsekwencje wojny trzydziestoletniej; wyjaśnić jak doszło do ukształtowania się monarchii absolutnej we Francji i konstytucyjno-parlamentarnej w Anglii; posługiwać się mapą i pojęciami.	– charakteryzuje ustroj monarchii absolutnej we Francji i monarchii parlamentarnej w Anglii, wskazując podobieństwa i różnice	a) rozmowa nauczająca, praca z filmem (projekcja wybranych fragmentów np. filmu <i>Trzej muskietierowie</i>) b) podręcznik, ilustracje, film z 1993 r. <i>Trzej muskietierowie</i> w reż. S. Hereka, teksty źródłowe, zeszyty ćwiczeń
2. Sąsiedzi Rzeczypospolitej w XVII i w pierwszej połowie XVIII wieku	2	a) Piotr I, Karol XI, Mehmed IV, Fryderyk Wilhelm, Fryderyk I b) 1648, 1657, 1683, 1700–1721, 1701 c) Rosja potęgą europejską, upadek znaczenia politycznego Szwecji i Turcji, Prusy państwem militarnym; bojary, Smuta, car, cerkiew, janczarowie	Zna: daty, pojęcia, postacie, władców państw sąsiadujących z Rzeczpospolitą. Rozumie: przyczyny wzrostu potęgi Rosji i Prus, upadku politycznego Turcji i Szwecji. Potrafi: wyjaśnić czynniki, które doprowadziły do utworzenia potęgi Rosji i Prus; posługiwać się mapą.	– analizuje przyczyny rozwoju państw ościennych Rzeczypospolitej – wyjaśnia znaczenie kłeski pod Wiedniem dla Turcji	a) miniwykład, praca z podręcznikiem, praca indywidualna i grupowa uczniów, poker kryterialny b) podręcznik, gra dydaktyczna – poker, mapa Europy w XVIII w., tekst źródłowy, zeszyty ćwiczeń

3. Konflikty Rzeczypospolitej w XVII wieku	3	<p>a) Zygmunt III Waza, Władysław IV, Jan Kazimierz, J. K. Chodkiewicz, S. Żółkiewski, B. Chmielnicki, J. Wiśniowiecki, Karol X Gustaw, S. Czarniecki, J. Sobieski</p> <p>b) 1600, 1610, 1620–1621, 1632–1634, 1648–1654, 1654–1656, 1655–1660, 1683, 1699</p> <p>c) polityka zagraniczna Rzeczypospolitej za panowania Zygmunta III i Władysława IV, powstanie na Ukrainie; Zaporozże, kozacy, Sicz, ataman, kozacy rejestrowi, odsiecz wiedeńska</p>	<p>Zna: daty, postacie władców, i hetmanów.</p> <p>Rozumie: przyczyny, które doprowadziły do wojen ze Szwecją, Rosją, Turcją i wybuchu powstania Chmielnickiego.</p> <p>Potrąfi: opisać najważniejsze etapy konfliktów, lokalizuje na osi czasu najważniejsze bitwy, lokalizuje na mapie, postugują się pojęciami.</p>	<p>– przedstawia ostateczne rozstrzygnięcia toczonej wojny, wykorzystując tekst, źródłowy, mapę i oś czasu</p>	<p>a) rozmowa nauczająca, praca z filmem (<i>Potop</i>, <i>Ogniem i mieczem</i>), praca z tekstem źródłowym, mapą, ośią czasu</p> <p>b) podręcznik, ilustracje, oś czasu, tekst źródłowy, film <i>Potop</i> z 1974 r. oraz <i>Ogniem i mieczem</i> z 1999 r.</p> <p>– Oba w reż. S. Hoffmana, zeszyt ćwiczeń</p>
4. Przemiany w Rzeczypospolitej w XVII w.	2	<p>a) Władysław IV, Jan Kazimierz, M. K. Wiśniowiecki, Jan Sobieski</p> <p>c) konsekwencje wojen prowadzonych w XVII w. dla gospodarki, ustroju i społeczeństwa Rzeczypospolitej; oligarchia magnacka, <i>liberum veto</i>, banicja, infamia, rokosz, konfederacja, latyfundia</p>	<p>Zna: władców, pojęcia.</p> <p>Rozumie: przyczyny kryzysu gospodarczego i politycznego w Rzeczypospolitej w XVII w.</p> <p>Potrąfi: wyjaśnić jak doszło do ukształtowania się oligarchii magnackiej, wyjaśnia zasadę <i>liberum veto</i>.</p>	<p>– omawia przyczyny kryzysu politycznego z wykorzystaniem tekstu źródłowego</p> <p>– ocenia sytuację społeczno-gospodarczo-polityczną Rzeczypospolitej w XVII w.</p>	<p>a) pogadanka, praca metodą dramy (obradę sejmu z zastosowaniem zasady <i>liberum veto</i>), praca z tekstem źródłowym</p> <p>b) podręcznik, ilustracje, mapa, <i>Poczet królów i książąt polskich</i></p>
5. Kultura baroku	2	<p>a) Caravaggio, Rubens, Rembrandt, Vermeer, C. Monteverdi, J. S. Bach, J. F. Haendel, F. Bacon, Kartezjusz, J. Locke, I. Newton</p> <p>c) różnorodność kultury baroku, człowiek i jego miejsce w otaczającym go świecie; empiryzm, racjonalizm</p>	<p>Zna: twórców kultury i sztuki baroku oraz ich dzieła.</p> <p>Rozumie: pojęcia „empiryzm” i „racjonalizm”.</p> <p>Potrąfi: wymienić twórców i ich dzieła, poglądy myślicieli; wyjaśnić, czym charakteryzował się barok.</p>	<p>– omawia różnorodność kultury baroku, postugując się konkretnymi przykładami</p>	<p>a) rozmowa nauczająca, praca w grupach, fragm. utworów muzycznych</p> <p>b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, ilustracje, fotografie, nagrania muzyczne, zeszyt ćwiczeń</p>

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągania celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
6. Kultura barokowo-sarmacka w Rzeczypospolitej	1	b) 1724 c) narodziny nietolerancji w Rzeczypospolitej, ideologia sarmacka; kalwarie, portrety trumienne, apostoja, ateista, sarmatyzm, konserwatyzm, ksenofobia, nietolerancja, przedmurze chrześcijaństwa.	Zna: datę zamieszek w Toruniu. Rozumie: pojęcia – przedmurze chrześcijaństwa, ksenofobia, nietolerancja, specyfikę sarmatyzmu. Potrąfi: wyjaśnić, czym charakteryzował się sarmatyzm, polski barok, znaczenie pojęć.	– omawia wpływ ideologii sarmackiej na kulturę, oświatę i życie codzienne szlachty	a) rozmowa nauzcjąca, praca z tekstem źródłowym; wyliczka do obiektu z cechami baroku b) podręcznik, <i>Życie polskie w dawnych wiekach W. Lozińskiego</i> , ilustracje, zeszyt ćwiczeń
7. Rządy saskie w Rzeczypospolitej	2	a) August II Mocny, Stanisław Leszczyński, August III b) 1717, 1732, 1736 c) negatywne i pozytywne skutki wydoboru Sasów na władców Rzeczypospolitej; detronizacja, Sejm Niemy, przymierze trzech czarnych orłów	Zna: daty, pojęcia, władców Rzeczypospolitej. Rozumie: negatywne i pozytywne skutki panowania Sasów. Potrąfi: wyjaśnić konsekwencje wydoboru Wettinów na tron polski; rolę Stanisława Leszczyńskiego, znaczenie powiedzeń „Jedni do Sasa, drudzy do Łasa” oraz „Za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasą”.	– omawia politykę zagraniczną Augusta II Mocnego – ocenia okres panowania Augusta III w Rzeczypospolitej, korzystając z tekstów źródłowych	a) wykład, praca z podręcznikiem, tekstem źródłowym, mapą b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, <i>Poczet królów i książąt polskich</i>
Rozdział IV. Świat i Rzeczpospolita w dobie oświecenia					
1. Oświecenie – przełom umysłowy	2	a) Wolter, J. J. Rousseau, Monteskiusz, D. Diderot, A. Smith b) idee epoki oświecenia, stosunek filozofów oświecenia do państwa i władzy, oświata, odkrycia i wynalazki; styl klasycystyczny, racjonalizm, empiryzm, deizm, ateizm, suwerenność. <i>Encyklopedia</i> , trójpodział władzy, prawa naturalne,	Zna: filozofów oświecenia i ich teorie, naukowców i ich wynalazki. Rozumie: ideologię oświecenia. Potrąfi: wyjaśnić, czym charakteryzowało się oświecenie, stosunek filozofów do otaczającego świata, rolę oświaty w dobie oświecenia.	– analizuje tekst źródłowy i na jego podstawie omawia znaczenie oświecenia dla rozwoju wiedzy o otaczającym świecie	a) pogadanka, portfolio, praca w grupach, praca z tekstem źródłowym b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, materiały uczniowskie z portfolio, zeszyt ćwiczeń

<p>2. Anglia, Austria i Prusy w epoce oświecenia</p>	<p>2</p>	<p>liberalizm gospodarczy, wolny rynek, wolna konkurencja</p> <p>a) Fryderyk II Wielki, Józef II b) 1765, 1769 c) rozwój gospodarczy a absolutyzm oświeceniowy, konsekwencje rewolucji agrarnej i przemysłowej dla społeczeństwa, rewolucja przemysłowa w Anglii, reformy w Austrii i Prusach: absolutyzm oświeceniowy, burżuazja, proletariát, rewolucja agrarna, rewolucja przemysłowa</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, władców Prus i Austrii, wprowadzone przez nich reformy, wynalazki i odkrycia Rozumie: na czym polegała rewolucja przemysłowa w Anglii Potrąfi: wyjaśnić, na czym polegał absolutyzm oświeceniowy, z czego wynikała potęga Prus, czym była rewolucja agrarna.</p>	<p>– omawia konsekwencje rewolucji agrarnej i przemysłowej dla społeczeństwa</p>	<p>a) wykład, dyskusja, praca z tekstem źródłowym b) podręcznik, tekst źródłowy, ilustracje, mapa, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>3. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej</p>	<p>1</p>	<p>a) B. Franklin, T. Jefferson, K. Putaski, T. Kościuszko b) 1776, 1787 c) sytuacja w koloniach angielskich, wybuch wojny o niepodległość, Deklaracja niepodległości i jej twórcy, Konstytucja Stanów Zjednoczonych, system władzy, Polacy w wojnie o niepodległość; republika, kongres, senat, Izba Reprezentantów</p>	<p>Zna: daty, pojęcia, osoby, główne hasła Deklaracji niepodległości. Rozumie: przyczyny, które skłoniły kolonistów do podjęcia walki. Potrąfi: wyjaśnić przyczyny buntu w koloniach, opisać przebieg walk o niepodległość, wyjaśnić udział Polaków, posługiwać się pojęciami, lokalizować na mapie.</p>	<p>– omawia system władzy w Stanach Zjednoczonych, opierając się na tekście konstytucji – wyjaśnia udział Polaków w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych</p>	<p>a) pogadanka, praca z podręcznikiem, portfolio, linia czasu, praca indywidualna i grupowa, projekcja fragm. filmu <i>Patriota</i> b) podręcznik, mapa „Świat w XVIII w.”, film <i>Patriota</i></p>
<p>4. Francja w okresie rewolucji (1789–1799)</p>	<p>2</p>	<p>a) Ludwik XVI, M. Robespierre, J. Danton, Napoleon Bonaparte b) 14.07.1789, 1792, 1795, 1799 c) Sytuacja Francji za Ludwika XVI, postulat zwolania Stanów Generalnych, stan trzeci, rewolucja w Paryżu; Stany Generalne, Zgromadzenie Narodowe, Zgromadzenie Konstytucyjne, Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela, jakobini, rewolucja społeczna, monarchia konstytucyjna; ugrupowania i kluby polityczne, stracenie Ludwika XVI, rządy jakobinów, przejęcie władzy przez dyktatoria; monarchiści, dyktatura, terror, rojalisci, dyktatoria, trybunały rewolucyjne</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia, kluby polityczne. Rozumie: przyczyny wybuchu rewolucji, na czym polegał terror, rządy jakobinów, konsekwencje stracenia króla. Potrąfi: wyjaśnić, jakie czynniki miały wpływ na wybuch rewolucji, znaczenie zdobycia Bastylii, przyczyny upadku monarchii i ustanowienia republiki; lokalizuje wydarzenia na osi czasu, wyjaśnić przyczyny upadku jakobinów i przejęcie władzy przez dyktatoria; przyczyny przejęcia władzy przez Napoleona.</p>	<p>– analizuje Deklarację Praw Człowieka i Obywatela, oceniając jej znaczenie Deklaracji dla współczesności – odowadnia słusność twierdzenia „rewolucja pożera własne dzieci” – omawia przyczyny i skutki wprowadzenia polityki terroru</p>	<p>a) pogadanka, drzewko decyzyjne, praca wspólnym frontem, praca indywidualna i w parach, praca z tekstem źródłowym i z podręcznikiem b) podręcznik, mapa, tekst źródłowy, schemat drzewka decyzyjnego, ilustracje, zeszyt ćwiczeń</p>

Temat lekcji	Liczba godzin	Zakres materiału a) postacie b) daty c) zagadnienia i pojęcia	Osiągnięcia ucznia – podstawowe	Osiągnięcia ucznia – ponadpodstawowe	Opis procedur osiągnięcia celów a) metody i formy b) środki dydaktyczne
5. Rzeczypospolita Stanisława Augusta	1	a) Stanisław August Poniatowski, T. Rejtan b) 1767, 1768, 1772 c) sytuacja polityczna w Rzeczypospolitej przed elekcją S. A. Poniatowskiego, elekcja, inicjatywy reformatorskie, konfederacja radomska i barska, przyczyzny i rozbioru Rzeczypospolitej, reformy sejmu rozbiorowego, Familia, Szkoła Rycerska, prawa kardynalne, Rada Nieustająca	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: sytuację polityczną, w jakiej znajdowała się Rzeczypospolita w XVIII w. Potrąfi: wyjaśnić, na czym polegały próby reform w państwie, dlaczego doszło do konfederacji radomskiej i barskiej, przyczyzny i rozbioru, posługuje się mapą.	– analizując tekst źródłowy, ocenia decyzję państw ościennych dotyczącą rozbioru Rzeczypospolitej	a) pogadanka, metoda dramy „żwywy obraz”, praca z tekstem źródłowym, praca z mapą b) podręcznik, mapa, ilustracje, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń
6. Sejm Wielki i Konstytucja 3 Maja	2	a) I. Potocki, Stanisław August Poniatowski, H. Kołłątaj, S. Małachowski, J. Poniatowski, T. Kosciuszko b) 1789, 3 V 1791, 1792 c) sytuacja międzynarodowa Rzeczypospolitej, programy stronnictw politycznych, Konstytucja 3 Maja, przyczyzny i skutki konfederacji targowickiej; monarchia konstytucyjna, Straż Praw, sejm skonfederowany, konstytucja, posesjonaci, „Czarna procesja”	Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: w jakich okolicznościach doszło do uchwalenia Konstytucji 3 Maja, czym jest skonfederowany sejm. Potrąfi: wymienić i omówić programy stronnictw politycznych; wymienić najważniejsze postanowienia Konstytucji; wyjaśnić pojęcia, sporządzić ciąg przyczynowo-skutkowy.	– omawia sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej przed zwołaniem Sejmu Wielkiego i po konfederacji targowickiej – ocenia udział króla w konfederacji	a) pogadanka, mapa mentalna, praca indywidualna i wspólnym frontem b) podręcznik, tekst Konstytucji 3 Maja, ilustracje, <i>Poczet królów / książąt polskich</i> , ilustracje, zeszyt ćwiczeń
7. Oświecenie w Rzeczypospolitej	2	a) I. Krasicki, J. U. Niemcewicz, H. Kołłątaj, S. Staszic, J. A. Zaluscy b) charakter polskiego oświecenia, inicjatywy oświeceniowe, Szkoła Rycerska, KEN, rola instytucji kościelnych, sztuka klasycystyczna: architektura, malarstwo, teatr	Zna: osoby, pojęcia, inicjatyw oświeceniowe. Rozumie: rolę literatury i publicystyki politycznej w szerzeniu programu reform. Potrąfi: podać przykłady sztuki klasycystycznej, przedstawić polskiego oświeceniawca i ich działalność reformatorską, omówić zmiany w oświacie.	– przedstawia wpływ myślicieli europejskiego oświecenia na rozwój idei reformatorskich w Rzeczypospolitej	a) pogadanka, praca w grupach b) podręcznik, ilustracje, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń

<p>8. Upadek Rzeczypospolitej Obojga Narodów</p>	<p>2</p>	<p>a) Stanisław August Poniatowski, T. Kościuszko, B. Głowacki, I. Potocki, S. Małachowski, H. Koftątaj, J. Poniatowski b) 1793, 1794, 1795 c) wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku Rzeczypospolitej, insurekcja kościuszkowska, przyczyny III rozbioru Rzeczypospolitej; detronizacja, insurekcja, kosynierzy, uniwersał, kapitulacja, abdykacja, emigracja</p>	<p>Zna: daty, osoby, pojęcia. Rozumie: przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego, udział chłopów w powstaniu. Potrafi: wyjaśnić, dlaczego doszło do II i III rozbioru Rzeczypospolitej, omówić treść Uniwersału połanieckiego.</p>	<p>– omawia przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w., przedstawiając kolejne rozbioru na mapie i osi czasu – omawia przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w., przedstawiając kolejne rozbioru na mapie i osi czasu</p>	<p>a) rozmowa naucająca, inscenizacja imпровizowana, praca z tekstem źródłowym, indywidualna i grupowa b) podręcznik, mapa „Polska w XVIII w.”, ilustracje cyklu <i>Paronrama racławicka</i>, tekst źródłowy, zeszyt ćwiczeń</p>
<p>Powtórzenie wiadomości z rozdziałów III i IV</p>	<p>1</p>				
<p>Praca klasowa</p>	<p>1</p>				